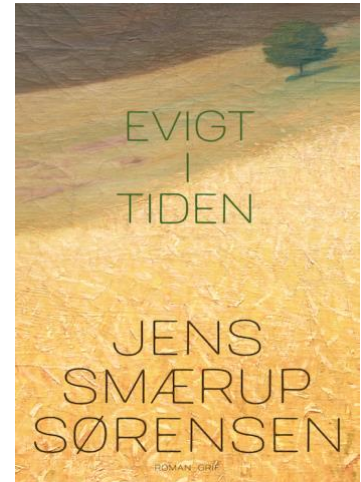

Læsegruppemateriale

Jens Smærup Sørensen

Evigt i tiden

Roman

Evigt i tiden foregår i forskellige epoker, i årene omkring de seneste tre århundredskifter. Men personerne er hele tiden de samme, Lone og Jakob og deres familie og andre af folkene i Skovby. Vi følger deres liv som det formes og udvikler sig under den enevældige konges landboreformer, i højskolernes og andelsforetagendernes storhedsperiode, og i vores tid hvor de som moderne fødevareproducenter må forholde sig til en miljøbevidst offentlighed. Og har de måske allerede gjort sig til medskyldige i katastrofale klimaforandringer? *Evigt i tiden* er en roman om et ægteskab og om materielle vilkår og åndelige bevægelser gennem tiderne. Og om at være til her og nu.

JENS SMÆRUP SØRENSEN (f. 1946) har skrevet en lang række berømmede romaner og fik et kæmpe læsergennembrud med *Mærkedage*, 2007, som han fik boghandlerprisen De gyldne laurbær for. Romanen er blevet en moderne klassiker ved sin beskrivelse af det gamle bondesamfunds afvikling og velfærdsstatens fremvækst. Herefter fulgte *Hjertet slår og slår*, 2012, *Feriebørn*, 2015, *Jens*, 2018, og *Klinten*, 2020. Seneste udgivelse er artikelsamlingen *En håndfuld grus i andedammen*, der udkom i maj 2021, i anledning af forfatterens 50-års jubilæum.

Jens Smærup Sørensen er en af Danmarks største prosaister. Han har indtil 2020 været medlem af Det Danske Akademi, og han har været formand for Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Litteratur. Han har gennem årene modtaget stort set alle danske litteraturpriser for sit forfatterskab.

Læs mere på forfatterens hjemmeside: <https://www.smaerupsorensen.dk/>

SPØRGSMÅL TIL ROMANEN

1. Hvordan har du/I oplevet bogens komposition, sprogforskelle – og toner i de tre tider SMADDER, ISBRUD og STRØM? Og hvordan hænger kapitlerne *Solen*, *Mørket*, *Sommeren* og *Høsten* sammen med de tre tidsaldre?

SMADDER:

2. Hvad er det, som er på færde i SMADDER – og hvordan påvirker landboreformerne fællesskabet og sammenhængskraften i Skovby?
3. Hvordan bliver kongen og magten opfattet af Skovbys indbyggere?
4. Hvilke landbrugsprojekter har Skovbys indbyggere?
5. Hvor gamle er Lone og Jakob?
6. Hvordan forstår du/I pløjescenen (side 37-39), og hvilken betydning har den for Lone og Jakobs indbyrdes forhold – og hvordan opfattes det af omverden?
7. Hvordan synes du/I dynamikken er mellem Jakob, Hans og Andreas i Landbrugsreformernes tidsalder – hvilke projekter har de hver især?
8. Hvilken betydning har den store kampesten på Jakobs jord (fra side 21)?

ISBRUD:

9. Hvordan engagerer Skovbys beboere sig i tidens strømninger – andelsbevægelsen, højskolerne og grundtvigianismen?
10. Hvordan positionerer og forholder Andreas, Hans og Jakob sig i forhold til udviklingen?
11. Hvordan er kærlighedsforholdet mellem Jakob og Lone skildret – og hvor befinder de sig i livet?
12. Hvad er der på færde på side 119: "Men kun for at blive set af *ham* er hun kommet. Kun derfor gået fra Margrethe og fulgt med ham, hendes Jakob, havde sådan ladet ham tro at hun fjøede ham. Og ellers bare håbet at hun ikke lige med det samme ramlede ind i Lise."? Og hvordan opfatter Lone Klaus Midtgaard? Og hvordan er forholdet til Lise her?
13. Hvad er det, som sker for Margrethe, mens Skovby samles i Hans Midtgaards storstue - og hvordan kommer det til at definere Margrethes liv? Og hvilken indflydelse har

oplæsningen af *Historien om en moder* på Margrethe (side 141)?

14. Hvilken rolle spiller Gyrithe i familien?
15. Hvordan er Jakob og Lones forhold til Margrethe?
16. Hvordan er Jakobs forhold til Harald og Niels – og i hvilken grad spiller hans eget forhold til sin far ind her?
17. Hvilken rolle får Jakob Gojesen i andelsmejeriet – og hvilke roller får Hans og Andreas i Skovby?
18. Hvordan forhandler og udvikler Skovbys bønder og beboere magten og demokratiet – og hvordan forholder de sig til tidens religiøse strømninger?
19. Har du/I bidt mærke i Jeppe Jonasens fortælling til Carl og Thora – om ålene og hans far, der falder gennem isen på side 154 og 155?

STRØM:

20. Hvordan er livet i Skovby og dens indbyggere i nyere tid?
21. Hvordan er relationen mellem Jakob og Lone, hvor børnene er blevet voksne og flyttet langt væk fra Skovby?
22. Hvad menes der med: ” Og hun ville kunne lide ham. Som altid, som ham der var hendes. I hvert fald slet ikke som en der ikke kunne komme over sin far og blev ved med både at ville overgå ham og gøre oprør imod ham. Aldrig fik gjort en ende på det (side 213)?
23. Hvilket projekter præger nu tiden?
24. Hvordan har Hans og Andreas erhvervsmæssigt positioneret sig? Og hvilken rolle spiller Klaus i forhold til sin fars projekt?
25. Hvordan afspejler fortællingen om Skovbys mejeri den generelle landbrugsudvikling?
26. Hvordan bliver magten forhandlet i Skovby med dens nye beboersammensætning?
27. Hvordan er forholdet nu mellem Lise, Gertrud og Lone på deres ældre dage – når de sammen ser tilbage på deres liv?
28. Hvordan finder Niels, Harald, Else og Margrethe sig til rette i nutidens samfund? Hvilke roller udfylder de?
29. Hvad tænker du/I om citatet ved Elses klimaaktion: ”Enten vil de sidste mennesker om 50 år henslæbe deres sidste dage i nød og elendighed – eller også vil de kunne se tilbage

på vores tid som om de er vågnet op fra hvad der lignede et endeløst mareridt" (side 246)?

30. Og hvor stor en rolle spiller landbruget i nutiden – inddrag gerne henvisningen til Langen og Oddes bog (se side 247 og 248)?

31. Og hvad er det for en diskussion, Niels har med sin far på side 266 og 267 om metafysik?

32. På side 280 ser Lone en filmatisering af *Sorg-agre* i fjernsynet – hvordan binder det en sløjfe tilbage i romantiderne?

PÅ TVÆRS AF ROMANEN:

33. Hvordan forstår I bogens titel? Og hvilke forestillinger om tid og øjeblikket optræder i romanen?

34. Hvilken rolle spiller Gojes eg?

35. Hvilken rolle spiller Hosenbeinerne på tværs af tiden?

36. Under læsningen af hele romanen, oplever du/I da, at venskaberne og fællesskaberne bliver skildret forskelligt til forskellige tider? Ændrer personerne karakter i de forskellige tider? Og hvordan er personernes psykologiske forståelse af deres indbyrdes relationer, som kærlighed, venskab og forældreskab?

37. På side 237 står der om Jeppe hæfter: "Jeppe skriver som om han har levet i mange tider, og det står i et af de her, og han har sat en streg under det, at alting altid er det samme, og altid anderledes." Hvad menes der her – og hvilken figur er Jeppe Jonassen?

38. Hvornår foregår *Solen*, *Mørket*, *Sommeren* og *Høsten*?

39. Diskuter, hvordan romanen forholder sig til den aktuelle klimadebat og landbrugets rolle.

40. Læs gerne *Høsten* højt – og diskuter, hvilke overvejelser der her bliver lagt frem.

Se også <https://forlagetgrif.dk/> for yderligere materiale. Du er også velkommen til at skrive til forlaget – ros, kritik, forslag, spørgsmål til materialet, kommentarer mm. – på e-mail: charlotte@forlagetgrif.dk